

KARTA KURSU

Nazwa	Regionalne ćwiczenia terenowe – Karpaty	
Nazwa w j. ang.	Carpahtian Mts – Field Classes in Regional Geography	
Koordynator	Dr Dorota Chmielowska	Zespół dydaktyczny
		dr Dorota Chmielowska, dr Tomasz Padło
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu student jest w stanie scharakteryzować zróżnicowanie regionalne Karpat Zachodnich w zakresie środowiska przyrodniczego, zjawisk i procesów ludnościowych oraz zagadnień społeczno-kulturowych i gospodarczych. Potrafi zidentyfikować i zinterpretować zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych przykładów obserwowanych w ramach ćwiczeń terenowych. Potrafi wyjaśnić zróżnicowanie przyrodnicze i społeczno-ekonomiczne pomiędzy polską i słowacką częścią Karpat Zachodnich.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu geologii, geomorfologii oraz geografii społecznej, osadnictwa i ekonomicznej.	
Umiejętności	Interpretacja podstawowych współzależności zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz wskaźników demograficznych, społecznych i ekonomicznych.	
Kursy	Geologia, Geomorfologia, Hydrologia i klimatologia, Geografia ekonomiczna I	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 Charakteryzuje poszczególne elementy środowiska przyrodniczego Karpat.	K_WG02, K_WG03, K_WG04,
	W02 Zna podział fizyczno-geograficzny Karpat na obszarze Polski, wyjaśnia kryteria regionalizacji i charakteryzuje jednostki wyższego rzędu.	K_WG05
	W03 Charakteryzuje system ochrony przyrody oraz współczesne zagrożenia środowiska przyrodniczego w Karpatach.	K_WK02
	W04 Charakteryzuje wpływ środowiska przyrodniczego na rozmieszczenie ludności i różnicowanie działalności gospodarczej człowieka w Karpatach.	K_WG07, K_WG08
	W05 Wymienia główne elementy systemu osadniczego i komunikacyjnego Karpat, tłumaczy jego różnicowanie na podstawie znajomości warunków naturalnych i społeczno-kulturowych.	K_WG06, K_WG07
	W06 Zna główne sposoby użytkowania ziemi i pozyskiwania środków egzystencji w wybranych regionach Karpat oraz potrafi wytłumaczyć ich różnorodność w oparciu o znajomość warunków przyrodniczych, oraz wiedzę z zakresu ekonomii, historii i antropologii kulturowej.	K_WG08, K_WG11, K_WK04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi wyjaśnić różnicowanie środowiska przyrodniczego Karpat i uwarunkowania jego współczesnego funkcjonowania.	K_UW03,
	U02 Potrafi wyjaśnić uwarunkowania zagrożeń naturalnych i ich związek z działalnością człowieka w obszarach górskich	K_UW09, K_UK01
	U03 Potrafi odnaleźć i krytycznie zinterpretować informacje z literatury geograficznej dotyczącej tematyki z zakresu zagadnień przyrodniczych i społeczno-ekonomicznych Karpat.	K_UW09, K_UK02
	U04 Potrafi interpretować i przewidywać zmiany w użytkowaniu ziemi oraz wpływ komunikacji na rozwój społeczno-gospodarczy w Karpatach.	K_UW07, K_UW08
	U05 Potrafi opisać wybrany region lub miejscowość leżące na trasie ćwiczeń terenowych oraz objaśnić przyczyny różnicowania warunków przyrodniczych i zjawisk społeczno-kulturowych, zwłaszcza ekonomicznych w postaci referatu.	K_UW04, K_UW07, K_UW09,

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01 Ma świadomość konieczności podnoszenia swoich kompetencji zawodowych oraz samodzielnego aktualizowania i poszerzania wiedzy geograficznej poprzez badania terenowe oraz studiowanie literatury naukowej.	K_KK01, K_KK03
	K02 Przestrzega zasad ochrony własności intelektualnej; Jest sumienny i przestrzega zasad etyki	K_KR01

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin										
	Zal. z ocena					24				

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie ćwiczeń terenowych, student musi wygłosić referat oraz brać czynny udział w ćwiczeniach.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Zaliczenie pisemne
W01				x				x	x				x
W02				x				x	x				x
W03				x				x	x				x
W04				x				x	x				x
W05				x				x	x				x
W06				x				x	x				x
U01				x				x	x				x
U02				x				x	x				x
U03				x				x	x				x
U04				x				x	x				x
U05				x				x	x				x
K01				x				x	x				x
K02				x				x	x				x

Kryteria oceny	<p>Przedmiot zalicza student, który aktywnie uczestniczył w ćwiczeniach, w wyznaczonym terminie przedstawił w formie pisemnej i wygłosił pozytywnie oceniony referat na zadany wcześniej temat oraz zaliczył test końcowy (min. 50% punktów).</p> <p>Przy tworzeniu pracy pisemnej (referatu) należy przestrzegać zasad własności intelektualnej. Studenci, których prace pisemne będą kwalifikować się jako</p>
----------------	--

plagiat w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2004 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie otrzymują zaliczenia.

Uwagi

Należy zapoznać się z Regulaminem ćwiczeń terenowych, odbywanych w Instytucie Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Podczas ćwiczeń należy go przestrzegać.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Ćwiczenia:

1. Budowa geologiczna, rzeźba i gleby Karpat (część zachodnia)
2. Klimat i stosunki wodne w Karpatach.
3. Współczesne procesy rzeźbotwórcze w Karpatach – uwarunkowania naturalne i antropogeniczne.
4. Sieć ochrony przyrody w Karpatach.
5. Piętrowość środowiska przyrodniczego w Karpatach.
6. Rozwój i przekształcenia osadnictwa w Karpatach Zach. Regiony etnograficzne Karpat.
7. Kształtowanie się i współczesny układ sieci osadniczej Karpat Zach.
8. Transport i komunikacja w Karpatach, główne szlaki komunikacji drogowej i kolejowej.
9. Regionalne zróżnicowanie działalności rolniczej oraz przemysłowej w Karpatach Zachodnich
10. Ośrodki turystyczne i zagospodarowanie turystyczne Karpat, turystyka w Tatrach Polskich i Słowackich.

Wykaz literatury podstawowej

Dynowska I., Maciejewski M., (red.), 1991, Dorzecze górnej Wisły, cz. I, PWN, Warszawa-Kraków.
Dynowska I., Maciejewski M., (red.), 1991, Dorzecze górnej Wisły, cz. II, PWN, Warszawa-Kraków.
Iwańczuk B., Lewandowski W., 2007, Przewodnik tatrzański do ćwiczeń terenowych z geografii, Wyd. UW, Warszawa.
Klimaszewski M. (red.), Geomorfologia Polski, t. 1, Polska Południowa. Góry i Wyżyny, PWN, Warszawa.
Kondracki J., 1989, Karpaty, wyd. II, WSiP, Warszawa, ss. 261.
Kondracki J., 1994, Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, ss. 340.
Starkel L. (red.), 1991, Geografia Polski - środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, ss. 670
Warszyńska J. (red.), 1995, Karpaty Polskie. Przyroda, człowiek i jego działalność, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, ss. 367.

Wykaz literatury uzupełniającej

Čuka, Peter, and Anna Šenková. "Geography of tourism of Slovakia." *The Geography of Tourism of Central and Eastern European Countries*. Springer International Publishing, 2017. 437-465.
Faracik R., Kurek W., Mika M., Pawlisiński R., 2009, Turystyka w Karpatach Polskich w świetle współczesnych kierunków rozwoju, [w:] B. Domański, W. Kurek (red.), *Gospodarka i Przestrzeń*, IGiGP UJ, Kraków, s. 77-98.
Matlovič, R., Ira, V., Korec, P., & Ondoš, S. (2009). Urban structures and their transformation (the contribution of Slovak geography). *Geographia Slovaca*, 26, 71-99.
Mládek, Jozef, et al. "Population atlas of Slovakia." Bratislava, Comenius University (2006).
Warszyńska J., 1985, Funkcja turystyczna Karpat Polskich, *Folia Geographica*, Ser. Geographica Oeconomica, nr 18, s. 79-104.
Chmielowska, D. (2015). Próba interpretacji litogenetycznej osadów diamiktonowych w Kotlinie Orawskiej (Karpaty Zachodnie). *Landform Analysis*, 28.
Chmielowska, D., Kukulak, J., Żarski, M. (2018). Zapis końcowej sedymentacji osadów drobnoziarnistych w stożku glacyfluwialnym Czarnego Dunajca w rejonie Długopole (Kotlina Orawska). [w:] A. Kostrzewski, A. Stach, M. Majewski (red). *Geneza, litologia i stratygrafia utworów czwarorzędowych*. UAM, Poznań, t. VII, s. 31-37.

Indywidualnie dobrana dla każdego Studenta pod kątem przygotowywanych referatów.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	24
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	18
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3